

Ο «Καλλικράτης» και τα χωριά μας

Του Χατζή
Χατζηευθυμίου
Δημάρχου Ροδίων

Στον ενιαίο Δήμο της Ρόδου, τα χωριά μας και οι κάτοικοί τους είναι οι πρώτοι που θα αισθανθούν τις αλλαγές του σχεδίου «Καλλικράτης».

Στο νομοθέτημα του «Καλλικράτη» έχουμε εντοπίσει παραλείψεις, αλλά και ασάφειες, που ξεπερνούν ακόμη και εκείνες του τελευταίου «Καποδίστρια». Αυτές οι παραλείψεις και οι ασάφειες είναι δυνατόν να περισφίξουν ασφυκτικά όλο το φάσμα των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των κατοίκων των χωριών μας και να επηρεάσουν, επί το δυσμενέστερο, το μέλλον τους. Γι' αυτό και προετοιμαζόμαστε από τώρα, προκειμένου να αποτραπεί κάθε τέτοια επίδραση, ειδικά στα μικρά χωριά, που έχουν κατά βάση ως παραγωγική δραστηριότητα τη γεωργία και τη κτηνοτροφία και συμπληρωματικά μόνο την απασχόληση σε τουριστικά επαγγέλματα.

Από τις αρχές της δεκαετίας του '70 πολλοί τοπικοί παράγοντες είχαν επισημάνει τον κίνδυνο που εγκυμονεί η μονοκαλλιέργεια του τουρισμού σε βάρος της γεωργίας και της κτηνοτροφίας που δέκα χρόνια πριν (τη δεκαετία του '60) ανθούσαν, σε αρμονική σύμπλευση με τον ραγδαία αναπτυσσόμενο τουριστικό τομέα. Μάλιστα, τότε η Ρόδος έκανε και εξαγωγές οπωρολαχανικών σε μεγάλες ποσότητες, παρά το γεγονός ότι τα μηχανικά μέσα ήταν πρωτόγονα, σε αντίθεση με την εξέλιξη και τον εκσυγχρονισμό που ακολούθησε μετά το 1970.

Οι νεότερες γενιές των κατοίκων των χωριών μας υπέκυψαν στις σειρήνες ενός στρεβλού μοντέλου ανάπτυξης και, στη μεγάλη πλειοψηφία τους, στράφηκαν στα τουριστικά επαγγέλματα, εγκαταλείποντας την καλλιέργεια της γης και τις οικογενειακές κτηνοτροφικές μονάδες. Η στροφή αυτή είχε ως αποτέλεσμα την ερημοποίηση του μεγαλύτερου τμήματος της εύφορης ροδιακής γης, με αποτέλεσμα σήμερα να εισάγουμε ακόμη και τα πλέον συνηθισμένα αγροτικά προϊόντα, πολύ κατώτερης ποιότητας από τα δικά μας προϊόντα.

Η εγκατάλειψη της γεωργίας και της κτηνοτροφίας από τις νεότερες γενιές των κατοίκων των χωριών μας, δεν προέκυψε, από την πλευρά τους, αδικαιολόγητα. Αντίθετα, ήταν μονόδρομος από τη στιγμή που η Πολιτεία δεν στήριξε τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς για να εκπληρώσουν τη βασική τους αποστολή, δηλαδή τη μείωση του κόστους παραγωγής με φθηνότερα λιπάσματα και σύγχρονο αγροτικό μηχανικό εξοπλισμό και την καθιέρωση τιμής ασφαλείας για τα γεωργικά προϊόντα, ώστε να απαλλαγούν οι αγρότες μας από την ανασφάλεια της έλλειψης ενός μίνιμουμ εισοδήματος, που αποτελεί για όλους τους εργαζόμενους απαραίτητη προϋπόθεση για να συνεχίσουν να εργάζονται και να διαμένουν στους τόπους κατοικίας τους.

Αλλά ούτε και το μοντέλο εμπορίας των αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων επανασχεδιάστηκε στις σύγχρονες ανάγκες, όπως εδώ και δεκαετίες έχει γίνει σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, γεγονός που οδήγησε από τη μια ο γεωργός να μην πληρώνεται τον κόπο του, ο δε καταναλωτής να πληρώνει πανάκριβα, πολλές φορές, τα αγροτικά προϊόντα, κάτι που βιώνουμε όλοι και που καθημερινά βρίσκεται στην επικαιρότητα, ειδικά στη σημερινή δύσκολη οικονομική συγκυρία. Στην Ευρώπη η γεωργία και η κτηνοτροφία αποτελούν σοβαρές και επικερδείς επιχειρηματικές δραστηριότητες. Οι γεωργοί δεν είναι παραπεταμένοι έιλωτες, οι δε καταναλωτές, δηλαδή όλοι οι πολίτες, δεν αποτελούν θύματα κερδοσκοπίας.

Υπάρχει, άραγε, απάντηση στο ερώτημα «γιατί εμείς, εδώ στη Ρόδο, δεν μπορούμε να εφαρμόσουμε το επιτυχημένο μοντέλο των ευρωπαϊκών χωρών, όταν μάλιστα διαθέτουμε ιδανικές κλιματολογικές συνθήκες και εύφορη γη;»

Πιστεύω ότι η απάντηση είναι απλή: Βεβαίως και μπορούμε, δεν μας λείπει τίποτα, αλλά είμαστε ανοργάνωτοι, δεν είμαστε μεθοδικοί, δεν έχουμε σοβαρό σχεδιασμό, γενικώς δεν είμαστε σοβαροί, όπως δεν είμαστε και σε πολλά άλλα ζητήματα. Είναι κρίμα να αφήνουμε ανεκμετάλλευτο τον πλούτο που μας χάρισε η φύση και να μην κάνουμε τίποτα για να καταστήσουμε τον τουρισμό και την γεωργία, τομείς αλληλοσυμπληρούμενους, όπως συμβαίνει με άλλες τουριστικές περιοχές ευρωπαϊκών χωρών, όπως στην Ιταλία, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Αυστρία, την Ουγγαρία, τις Σκανδιναβικές χώρες, ακόμη και στη γειτονική μας Τουρκία. Αλλά είναι μεγαλύτερο το κρίμα, αν εξακολουθήσουμε να μένουμε με σταυρωμένα χέρια, «μοιραίοι και άβουλοι».

Μπροστά στα τετελεσμένα γεγονότα μόνη διέξοδο αποτελεί η συνέγερση όλων μας, μια συνέγερση οικοδομημένη σε πράξεις και όχι πάνω σε ωραίους προεκλογικούς «οραματισμούς». Μόνο έτσι θα ξαναδώσουμε ελπίδα και ζωή στην ροδιακή ύπαιθρο και τους αγρότες μας και να ξαναβγάλουμε στην επιφάνεια της αγοράς τα παραδοσιακά μας προϊόντα, τα οποία κάποτε ήταν πασίγνωστα και περιζήτητα στο εσωτερικό, αλλά και το εξωτερικό. Δεν μας τιμά καθόλου που από πρώτοι καταλήξαμε έσχατοι, ενώ άλλες περιοχές από το τίποτα αναδείχθηκαν στην κορυφή.

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ λοιπόν να κάνουμε ως ενιαίος Δήμος Ρόδου και σε τί ΔΕΣΜΕΥΟΜΑΣΤΕ, ανεξάρτητα και έξω από το τί μας επιτρέπει, ή τί προβλέπει το σχέδιο «Καλλικράτης»;

- 1) Σύσταση Ειδικού Οργανισμού αποκλειστικά για τη γεωργία και τη κτηνοτροφία, με σκοπό τον επανασχεδιασμό της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, σε συνεργασία με τη Γεωργοένωση, τους συνεταιρισμούς και τους ιδιωτικούς φορείς που ασχολούνται με τους εν λόγω δύο τομείς.
- 2) Λήψη πρακτικών μέτρων (και υπάρχουν πολλά τέτοια) για τη μείωση του κόστους παραγωγής των αγροτικών προϊόντων.
- 3) Δημιουργία και στελέχωση Γεωπονικών Γραφείων που το εξειδικευμένο προσωπικό τους θα βρίσκεται συμβουλευτικά, σε μόνιμη βάση, δίπλα στους αγρότες μας, στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν για κάθε καλλιεργούμενη ποικιλία οπωρολαχανικών, δίνοντας ταυτόχρονα κατευθύνσεις για νέες ποικιλίες, ανάλογα με τη λειτουργία και τη ζήτηση της αγοράς.
- 4) Κεφαλαιώδες ζήτημα για τα αγροτικά χωριά μας αποτελεί η διατήρηση σε χαμηλά επίπεδα των δημοτικών τελών. Ειδικά τα τέλη ύδρευσης και άρδευσης δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να αυξηθούν, μόνο και μόνο επειδή το νησί της Ρόδου θα γίνει ένας Δήμος. Κάθε άλλη αντίθετη απόφαση θα είναι καταστροφική για τους γεωργούς μας.
 - Στη Ρόδο υπάρχουν εμπλουτισμένα στρώματα με αρτεσιανά νερά που χωρίς κινδύνους και με λίγα τεχνικά έργα μπορούν να δοθούν για άρδευση.
 - Επίσης με μικρά τεχνικά έργα τα νερά των ποταμών και των χειμάρρων, αντί να καταλήγουν στη θάλασσα, μπορούν να τροφοδοτούν τα αρτεσιανά νερά, επίσης για την άρδευση της αγροτικής γης, με χαμηλό κόστος για τους παραγωγούς μας.
- 5) Δημιουργία για την προβολή και διαφήμιση των αγροτικών μας προϊόντων στους ξένους τουρίστες. Στα είδη αυτά μπορεί να προστεθούν και είδη οικοτεχνίας για την ενίσχυση του οικογενειακού εισοδήματος. Πρωταγωνιστικό ρόλο προς την κατεύθυνση αυτή θα κληθούν να διαδραματίσουν οι γυναίκες κάτοικοι των χωριών μας, με τη δημιουργία εναλλακτικών γυναικείων συνεταιρισμών, βασισμένοι σε επιτυχημένα μοντέλα που υπάρχουν εδώ και πολλά χρόνια σε άλλες περιοχές.
- 6) Αξιοποίηση ροδιτών που έχουν κάνει σπουδές στη Γεωπονική, την Ανθοκομία, τα Τρόφιμα και τα Ποτά και που σήμερα δεν μπορούν να βρουν δουλειά στο αντικείμενό τους, με αποτέλεσμα να αναζητούν, συνήθως μάταια, απασχόληση σε άλλους κλάδους, με εξευτελιστικούς μισθούς.

- 7) Άνοιγμα του κεφαλαίου των βιολογικών καλλιεργειών, που αποτελούν τάση ραγδαία αναπτυσσόμενη.
Το κεφάλαιο αυτό θα αποτελέσει βασικό παρακλάδι του Ειδικού Οργανισμού Γεωργικής και Κτηνοτροφικής ανάπτυξης, που όπως προαναφέρθηκε θα συστήσουμε.

ΟΙ ΠΑΡΑΠΑΝΩ επτά άξονες συνιστούν το πλαίσιο ενός πλέγματος περισσότερο εξειδικευμένων μέτρων, ικανών να ξαναδώσουν ζωή στα χωριά, να ανακύψουν την εγκατάλειψή τους από τους κατοίκους τους προς την πόλη, την λύση για επαγγελματική προσοδοφόρα αποκατάσταση, στη βάση ενός σύγχρονου τρόπου ζωής.

Όπως προανέφερα οι τομείς του τουρισμού και της γεωργίας μπορούν και πρέπει να γίνουν στην πράξη αλληλοτροφοδοτούμενοι. Κι' αυτό γιατί το νησί της Ρόδου ποτέ δεν πρόκειται να γίνει ένα απέραντο ξενοδοχείο, ή ένα γιγαντιαίο σούπερ μάρκετ. Πρέπει επομένως να στρέψουμε με σοβαρότητα την προσοχή μας στους τομείς της γεωργίας και της κτηνοτροφίας για να πάψουμε, εκτός όλων των άλλων, να εισάγουμε και να καταναλώνουμε προϊόντα (πολλές φορές αμφιβόλου ποιότητας), ενώ έχουμε όλες τις δυνατότητες να τα παράγουμε εμείς οι ίδιοι, προς όφελος δικό μας, του τόπου μας, με αξιοποίηση ντόπιου ανθρώπινου δυναμικού, και με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον.

Επί του προκειμένου ισχύει όχι μόνο το «ιδού η Ρόδος», αλλά «ιδού η Νέα Ρόδος».

Εμείς ό,τι λέμε το κάνουμε.

Δεν έχουμε σκοπό να ξεγελάσουμε κανέναν, για οποιονδήποτε λόγο.